

Sevgi Özalp Bekir Özalp İrem Özalp

Öğretmen El Kitabı

**TÜRKÇE OKUMA KİTABIM
TÜRKÇE ÇALIŞMA KİTABIM
Seviye 2**

Lærerveiledning

**MIN TYRKISKE LESEBOK
MIN TYRKISKE ARBEIDSBOK
Nivå 2**

Kolofon Yayınevi

Kolofon forlag

Oslo 2009

İçerik

Giriş	2
TÜRKÇE ÇALIŞMA KİTABIM SEVİYE 2.....	4
Ben ve Ailem.....	4
Dilimiz.....	5
Beslenmemiz ve Sağlığımız.....	7
Dünyamız ve Gökyüzü.....	8
Çevremizi Koruyalım.....	9
Masallar.....	10
Yazarlar ve Eserleri.....	10
Atatürk.....	11
Bayramlarımız.....	11
Birleşmiş Milletler.....	12
Posta.....	12
Yaşasın Yaz Tatili Başlıyor.....	13
TÜRKÇE ÇALIŞMA KİTABIM SEVİYE 2.....	14
Okuyalım Anlayalım.....	14
Sözcükleri Öğrenelim.....	16
Dilimizi Öğrenelim.....	18
Beni Tanıdınız mı?.....	19
Okuyalım Yazalım/Araştıralım Yazalım.....	19
Bunları Biliyor musunuz?.....	20

GİRİŞ

Elinizdeki Türkçe Okuma Kitabım Seviye 2 (TOK-S2) ve Türkçe Çalışma Kitabım Seviye 2 (TÇK-S2) Türkçe Okuma Kitabım serisinin ikinci seviyesini oluşturmaktadır.

Türkçe Okuma Kitabım Seviye 2 ve Türkçe Çalışma Kitabım Seviye 2’de, bu seride bulunan diğer kitaplar gibi Norveç Ulusal Eğitim Programında (Kunnskapsløftet, LK06) öngörülen Anadil Öğretim Programının amaç ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmıştır. Bu Eğitim Programı (LK06) anadili eğitiminde dört temel beceri olarak kabul edilen, dört ana alana ağırlık verilmesini öngörüyor:

- a) Dinlenme ve Konuşma
- b) Okuma ve yazma
- c) Dil öğrenimi
- d) Dil ve kültür

Türkçe Okuma Kitabım Seviye 2 de yer alan konular seçilirken Türkçe Okuma Kitabım Seviye 1’ de yer alan konular göz önünde bulunduruldu. Bunların yanısıra yazılı anlatım örneklerine de yer verildi. Çalışma Kitabım 2’de Türkçe Okuma Kitabım’da bulunan metinlerle ilgili soruların yanı sıra bazı, temel dilbilgisi konuları da ele alındı.

Türkçe Okuma Kitabım Seviye 2’de ele alınan konuların bazıları Fen Bilgisi (Naturfag) ve Sosyal Bilgiler (Samfunnsfag) derslerindeki konularla paralellik kurularak seçildi. Amacımız her sınıfta aktüel olan bu konularda öğrencilerin, Türkçe kavram

ve sözcük gelişimini sağlamak ve Norveççe'de de bu kavram ve sözcüklerin öğrenilmesine katkıda bulunmaktır. Çünkü düşünme becerileri ve kavram gelişimi açısından bakıldığında, ikidillilik durumunda dillerin birbirine bağımlı olduğu gözlenir. Çocukların anadil gelişim düzeylerinin, onların ikinci dillerinin gelişmesinde güçlü ve belirleyici bir rolü vardır.

Konu seçiminde gözönünde bulundurulan diğer bir nokta ise öğrencilerin iki dilli ve iki kültürlü gelişmelerini, Norveç ve Türk toplumu hakkında temel bilgilerin olumlu bir şekilde verilmesini amaçlamıştır. Okuma metinlerinde, çocukların ikidilli ve iki kültürlü oldukları da gözönünde bulunduruldu.

Anadil: Anadil, ikidilli çocukların gerek kişisel gelişimleri gerekse eğitimsel gelişmeleri için çok önemlidir. Okula başlamadan önce anadillerinde sözcük ve kavram bilgileri gelişmiş çocukların, okula ve öğrenmeye hazır olduklarını ve çoğunluk okulda başarılı olduklarını gözlemleriz. Çünkü bu çocuklar öğrendikleri bilgileri ve geliştirdikleri becerileri anadillerinden Norveççe'ye aktarmaktadırlar.

Öğrencilerin düşünme becerileri ve kavram gelişimi açısından bakıldığında, ikidillilik durumunda, dillerin birbirine bağımlı olduğu gözlenmektedir.

Bunların yanısıra araştırmalar, anadil eğitiminin öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilediğini gösteriyor.

TÜRKÇE OKUMA KİTABI SEVİYE 2

Türkçe Okuma Kitabı Seviye 2, 12 bölümden oluştu. Bu bölümlerde anabaşlık altında her konuyla ilgili diğer metinler bulunuyor. Bölümlerin sırası şöyledir:

- 1. Ben ve Ailem**
- 2. Dilimiz**
- 3. Beslenmemiz ve sağlığımız**
- 4. Dünyamız ve gökyüzü**
- 5. Çevremizi Koruyalım**
- 6. Masallar**
- 7. Yazarlar ve eserleri**
- 8. Atatürk**
- 9. Bayramlarımız**
- 10. Birleşmiş Milletler**
- 11. Posta**
- 12. Tatil**

1. BEN VE AİLEM

Bu bölüm Okuma Kitabının birinci bölümüdür. Bu bölümde yer alan konular çocuğun çevresinde bulunan ailesi, akrabaları, okulu, öğretmeni/öğretmenleri ve sınıf arkadaşlarından sözediliyor.

Bunun yanı sıra günlük yaşamda (okulda) ikidillilik kavramları işleniyor. Ayrıca okulun, sınıfın ve sınıf arkadaşlarının betimlenmesinin yapıldığını görüyoruz.

Bu bölüme bağlı olarak çalışma kitaplarında bulunan soru ve çalışmaların dışında, sözlü ve yazılı birçok çalışmalar yapılabilir. Bu bölümle ilgili çalışmalar yapılırken öğrencilerin dili, sözlü ve yazılı olarak kullanma becerilerinin geliştirilmesi gözönünde bulundurulmalıdır. Yapılması önerilen çalışmalar şunlardır:

- Her öğrencinin kendi ailesini tanıtmaması
- Ailesi hakkında yazılı bir çalışma hazırlaması
- Her öğrenci kendi okulunu, sınıfını ve sınıf arkadaşlarını tanıtan bir yazı hazırlaması
- Her öğrenci başından geçen bir anısını yazması.

2. DİLİMİZ

Bu bölümde Türkçe Abece ve Norveççe Abece tanıtılıyor. Bu iki Abece'nin benzerlik ve farklılıkları açıklanıyor.

Bu bölümle ilgili yapılacak çalışmaların başında iki alfabenin tanıtılması geliyor. Türkçeyi diğer dillerden ayıran örneklerle açıklamakta yarar vardır.

Norveççe ve Türkçe Abeceyi karşılaştırdığımızda birçok harfin ortak olduğunu görürüz. Ancak bunun yanı sıra ortak olmayan seslerin olduğu gibi, yazılışı aynı olan bazı harflerin okunuşlarının birbirinden farklı olduklarını görüyoruz.

Öğrencilerin dikkatini bu seslere çekmek ve örneklerle açıklamak gerekir. Norveççe Abece'de bulunan ünlü ve ünsüz

harfler de tahtaya yazılarak Türkçe ünlü ve ünsüz harflerle karşılaştırılır. Öğrenciler bu harflerle sözcükler bulup defterlerine yazabilirler.

Örnek: Türkçe **O** sesi Norveççe'de , Türkçe **U** sesi gibi okunur. Norveççe **J** sesi Türkçedeki **Y** sesi gibi okunur. C ve S sesleri her iki alfabede bulunmasına rağmen sesleri farklılık gösterir. Bu bağlamda harflerin bir araya gelerek heceyi oluşturdukları örneklerle tahtaya yazarak anlatılır. Hecelerin yanyana gelerek sözcükleri oluşturduğunu da örnek vererek anlatmak gerekir. Çeşitli harf ve sözcüklerle ilgili sözcük oyunları oynanarak ses, hece ve sözcük bilgileri pekiştirilmelidir.

Örnek: Noktalı yerlere hangi ünlü harfi getirmemiz gerekir?

M ... m	z ... l	k ... ş	ç ... y	h ... v ...ç
Mum	zil	kuş	çay	havuç

- **Sözcük zinciri yapmak**

Öğretmen herhangi bir harf ile başlayan bir sözcük söyler. Öğrenciler de sırasıyla o sözcüğün son harfi ile başlayan yeni sözcük bulmaya çalışır. Oyun böylece devam eder. Sözcük bulmak için çok bekleyen ya da hiç sözcük bulamayanlar oyun dışı kalır.

Örnek: (tabak, **kayık**, **kaş**, **şeker**, raf, fare, elma, anne,...)

Yazarak anlatmak, yazılı ifade öğrencilerin zorlandıkları bir konudur. Bunun için böyle çalışmalara bol bol örnekler verilmesi yararlı olur.

Üzerinde çalışılacak konuları şöyle sıralayabiliriz:

- 1) Öykü, anı ve masal türü yazılı anlatımlarda dikkat edilmesi gereken konular
- 2) Öykü yazarken izlenmesi gereken yol

Sınıfta yüksek sesle, bol bol öykü, anı ve masallar okunması da çok önemlidir.

Öğrencilerden

- a) Belli bir konuda birlikte bir öykü yazmak,
- b) Başı verilmiş bir öykünün sonuç bölümünün tamamlanması veya sonu verilen bir öykünün giriş bölümünü yazmaları istenebilir
- c) Belli bir konuda verilecek anahtar sözcüklerden yola çıkılarak bir öykü yazmayı deneyebilirler.

Türkçe Okuma Kitabım Seviye 2'de bu konu altında geniş bilgi verilmiştir. Bu bilgilerin ışığında öğrenciler de bir öykü veya başlarından geçen bir anılarını defterlerine yazabilirler.

3. BESLENMEMİZ VE SAĞLIĞIMIZ

Bu bölümde beslenmenin sağlıkla olan ilgisi anlatılıyor. Buradaki amaç öğrencilere sağlıklı yaşamın koşullarından birinin dengeli beslenmek olduğunu anlatmaktır. Dengeli beslenmenin ne olduğunu ve dengeli beslenmek için neler yiyebilecekleri konusunda bilgilendiriliyorlar.

Bu bölümle ilgili olarak öğrencilerin dikkatini sağlıklı beslenme ve sağlıklı yaşama konusuna çekmek için bu konu ile ilgili karşılıklı konuşmalar yapılabilir.

Bu bağlamda Dünya Sağlık Örgütü tanıtılıyor ve örgütün çalışmaları hakkında bilgiler veriliyor.

4. DÜNYAMIZ VE GÖKYÜZÜ

Bu bölümde ele alınan konular; gökyüzünde görülen cisimlerin tanıtımı, dünyanın hareketleri, sonuçları ve mevsimlerin oluşumunu içeriyor.

Bu konu ile ilgili ele alınması gereken noktalar:

- a) Gökyüzünde bulunan cisimler
- b) Dünyanın hareketleri ve buna bağlı olarak mevsimlerin oluşumu
- c) Canlıların, mevsimlere göre nasıl uyum sağladığı
- d) Mevsimlerin özellikleri.

Bu konularda yapılacak karşılıklı konuşma ve tartışma ile öğrencilerin kendi görüş ve düşüncelerini söylemeye olanak verilir.

En son da

- a) Norveç'in Dünya haritası üzerindeki yeri
- b) Norveç'in komşuları
- c) Norveç'in doğal durumu ve geçim kaynakları

hakkında da bazı bilgiler veriliyor.

Bu konuyla ilgili çalışmalar yürütülürken çocukların kitap, ansiklopedi ve internetten araştırmalar yapmalarına olanak

sağlanmalıdır. Onlara bilgisayar yardımıyla bilgi edinebilmeleri konusunda yardımcı olunmalı.

Harita bilgileri: Bu bağlamda ağırlık verilecek diğer bir konu da harita bilgileri olmalıdır. Harita ve yön bilgileri verilirken gözönünde bulundurulacak noktaları şöyle sıralayabiliriz:

- a) Yönler (Ana yönler, ara yönler)
- b) Haritada yönler, (Kuzey, Güney, Doğu, Batı)
- c) Kuzey Yarımküre, Güney Yarımküre, Kuzey Kutup, Güney Kutup bölgeleri, Ekvator, Kıtalar ve büyük Okyanuslar hakkında genel bilgiler.
- d) Türkiye'nin ve Norveç'in dünya üzerindeki konumları/yerleri
- e) Türkiye ve Norveç'in coğrafi durumu, komşuları, doğal durumu, zenginlik kaynakları.
- f) Sınıfımızda bulunan ikidilli arkadaşlarımızın aileleri hangi ülkelerden geldiği konusunu ele almak
- g) Bu ülkelerin Dünya haritasındaki yerlerini bulmak ve öğrenmek

5. ÇEVREMİZİ KORUYALIM

Bu bölümde seçilen konularla, öğrencileri çevre konusunda daha bilinçli olmalarını sağlamak, buldukları ortamlarda çevre konusunda sorumluluk almalarını amaçlamaktadır.

Bu konuyla ilgili olarak şu sorular üzerinde sözlü ve yazılı çalışmalar yapılmasını öneriyoruz:

- Dünyada çevreyi korumak adına neler yapılıyor?

- Norveç'te bu konuyla ilgili neler yapılıyor?
- Çöplerin ayrıştırılmasının önemi nedir?
- Geri dönüşümlü çöpler nedir ve onlardan nasıl yararlanabiliriz,
- Doğanın korunmasına nasıl katkıda bulunuruz?
- Yakın çevremizi (Şehir, mahalle, ev, okul, sınıf) korumak için bize düşen görevler nelerdir?

6. MASALLAR

Bu bölümde dünya masallarından ve fabl türünde yazılmış kısa masallara örnekler verilmiştir. Bu bölümle ilgili çalışmalar yapılırken gözönünde bulundurulacak noktalar:

- Masal nedir? Masalı nasıl tanırız? (kahramanları, olaylar, yer, zaman vb)
- Halk Masalları
- Türk ve Norveç masalları
- Masal yazalım (Giriş, gelişme ve sonuç bölümleri)
- Masal tamamlama. Örnek: Öğretmenin okuyacağı bir masalın sonuç bölümünü öğrencilerin yazması istenebilir.

7. YAZARLAR VE ESERLERİ

Okuma Kitabım Seviye 2'nin bu bölümünde Türk ve Norveçli ünlü yazarlardan bazılarını öğrencilere tanıtmayı amaçladık. Bu konu ile çalışırken ele alınması gereken konular:

- Yazarların hayatları ve eserleri

- Bu yazarların kitaplarından biri seçilerek sınıfta yüksek sesle okunabilir.
- Öğrenciler okudukları kitabı tanıtarak, kitap hakkında kısa bir özet yazabilirler,
- Nasrettin Hoca'nın fıkralarından bir tanesi seçilerek oyunlaştırılabilir. Öğrencilere rol dağıtılırken, katılımcı olmaya ve her öğrencinin etkinliklere katılmasına özen gösterilmesi önemlidir.

8. ATATÜRK

Bu bölümle ilgili olarak değişik çalışmalar yapılabilir:

- a) 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı ve 10 Kasım bağlamında Atatürk haftası düzenlenebilir.

Böyle bir çalışmada grup çalışması oldukça uygundur.

Her grup değişik bir konu seçerek, bu konuda araştırmalar yaparak seçtikleri konuda bir sunum hazırlarlar. Her grup hazırladıkları çalışmalarını sınıf arkadaşlarına sunabilirler. Böylece öğrenciler bir grup içinde nasıl çalışılacağını, sorumluluk almayı ve aldıkları sorumlulukları yerine getirmeyi öğrenecekler.

- b) Atatürk'ün hayatı ve devrimlerinden oluşan bir Atatürk köşesi yapılabilir.

9. BAYRAMLARIMIZ

Bu bölümde ele aldığımız konular, Türkiye'de ve Norveç'te kutlanan milli, dini bayramları ve özel günleri içeriyor.

Bu konularda iki ülkenin kutlamalarında ortak noktaları daha çok ön plana çıkarmak önemlidir.

Örnek olarak şu sorular üzerinde çalışma yapılmasını öneriyoruz:

- Türkiye ve Norveç'te dini bayramların kutlamalarında hangi hazırlıklar yapılır?
- Norveçli arkadaşlarımız ve aileleri Noel kutlamaları için ne gibi hazırlıklar yaparlar?
- Biz bayram öncesi hangi hazırlıkları yapıyoruz?

Böyle bir karşılaştırma yaptığımızda ortak noktaların çoğunlukta olduğu görülür. Bu ortak noktaları daha sonra defterlerine yazmaları istenir.

10. BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

Bu konunun özellikle 24 Ekim Birleşmiş Milletler Günü'nün kutlanması bağlamında işlenmesi yararlı olur. Öğrencilerin bu konuyla ilgili araştırmalar yapmalarına olanak sağlanmalıdır.

Konuyla ilgili ele alınacak kavramlar :

Ortak işbirliği yapmak, milletler arası iletişim, milletler arası işbirliği, savaş, barış, göç, göçmen, mülteci, çocuk hakları, insan hakları v.b.

11. POSTA

Bu bölümde posta ve pulun kısaca tarihçesinin yanı sıra, günümüzde de posta ve pulun hala ne kadar önemli olduğu vurgulanıyor.

Bu konuyla ilgili çalışmalar yapılırken şu çalışmalara önem verilmesini öneriyoruz:

-Geçmiş zamanda ve günümüzde geçerliliği hala devam eden mektup yazma, kart gönderme, teknolojinin gelişmesiyle birlikte yaygınlaşan cep telefonları, internett gibi haberleşme yeniliklerinden sözedilerek öğrencilerin bu konular hakkındaki görüşlerini bildirmeleri.

-Internet ve cep telefonları kullanırken gözönünde bulundurulması gereken kurallar.

Bu gibi kuralların seçimini öğrencilerle birlikte yapmak ve üzerinde konuşup tartışmak da önemlidir.

-Her öğrenci bu konuda uyulması gereken kendi kurallarını defterlerine yazabilir. Ayrıca seçilen birkaç öğrenci yazdıklarını yüksek sesle sınıfta okuyabilir.

12. YAŞASIN! YAZ TATİLİ BAŞLIYOR!

Son bölümde, yaz tatilinin yaklaşmasıyla birlikte neler yapıldığı, tatil için hangi planlar yapılabileceği belirtiliyor.

Bu konuyla ilgili çalışırken, öğrencilerin anılarından yola çıkılabilir, çünkü öğrencilerin bir kısmı karayoluyla, bir kısmı gemi, büyük bir bölümü ise uçakla yolculuk yapıyorlar.

Öğrencilere kendi yolculuk öykülerini anlatmak ve yazmak için olanak sağlanması önemlidir.

TÜRKÇE ÇALIŞMA KİTABIM SEVİYE 2

Bu bölümde Türkçe Çalışma Kitabım Seviye 2' de yer alan çalışma başlıklarını açıklayıp bazı örneklere yer vereceğiz. Türkçe Okuma Kitabım Seviye 2 ve Çalışma Kitabım seviye 2'nin sayfa sayısının sınırlı olması nedeniyle konularda daha geniş bilgilere yer verilemedi. Bu nedenle öğretmen arkadaşların bazı konuları daha kapsamlı ve daha geniş ele almalarında yarar var.

OKUYALIM ANLAYALIM

Çalışma kitabının bu bölümünde, okuma kitabında bulunan okuma metinleriyle ilgili soruları bulacaksınız. Bu sorular Türkçe Okuma Kitabım Seviye 2 de bulunan okuma metinlerine göre yazılmıştır.

Okuma, sözcükleri, tümceleri veya bir yazıyı bütün unsurlarıyla görme, algılama, kavrama ve anlamlandırma etkinliğidir.

Okuma etkinlikleriyle öğrencilere, okuduğunu daha hızlı ve doğru anlama, çok yönlü ve yaratıcı düşünme, farklı duygu ve düşünceleri tanıma gibi beceriler kazandırılabilir.

Okumayı teknik olarak başaran öğrencilerin okudukları okuma metninde bir anlam olduğunu, bu anlamı arayıp bulmalarını sağlamak amacıyla okuma metni ile ilgili sorular hazırlanmıştır.

Bu soruların yanıtlarını öğrenciler çalışma defterlerine yazacaklar. Böylece öğrenciler konu ile ilgili yazılı çalışmalara da yönlendirilmiş olur.

Burada dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli nokta da öğrencilerin okudukları metinde geçen konularla ilgili kendi görüş ve düşüncelerini dile getirmeleri ve bunları gerek sözlü, gerekse yazılı olarak anlatmalarına olanak sağlanmasıdır. Böylece okuma metninde geçen olaylarla kendi yaşadıkları, gördükleri olaylarla bütünleştirerek anlama yeteneğini geliştirirler. Bu durum öğrendiklerinin kalıcı olmasını sağlar

Bunlardan başka:

- a. Öğrencilere görüp izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını tam ve doğru olarak anlama gücü kazandırmak.
- b. Okuma metinlerinde anlatılan konulara bağlı olarak başka bilgileri öğrenmek ve olaylar arasında bağlantı kurmayı öğrenmek.
- c. Bunların ötesinde yeni bir bilgiye ulaşmak için araştırmalar yapmaları gerektiğini göstermek.
- d. Ayrıca öğretmenlere, öğrencinin ödev ve ders çalışması konusunda bir kontrol ya da değerlendirme yapma olanağını vermesi bakımından da önemlidir. I

Anlamanın oluşabilmesi için okuma metninin sadece okunması yeterli değildir. Bunun için bazı ön çalışmaların yapılması gerekir.

Bu sürecin ilk basamağında, öğrencinin derse, okuma veya dinleme etkinliğine hazırlanması, konuyla ilgili birikimlerini harekete geçirmesi, konunun anlaşılmasını kolaylaştırıcı bilgiler

edinmesi; dikkatini metne yoğunlaştırması sağlanır. Bu amaçla öğretmen, öğrencilerin ilgi ve motivasyonunu arttırıcı kısa bir şiir, fıkra, kısa hikâye vb. den yararlanabilir. Temayla ya da metinle ilgili görsel unsurların (okuma kitabında bulunan konu ile ilgili fotoğraf veya resimler) yorumlanmasını isteyebilir, müzik dinletebilir, konuyla ilgili kısa filmler izletebilir, canlandırma etkinlikleri yaptırabilir veya benzeri etkinlikler düzenleyebilir.

Bu çalışmalarda odak noktası, okuma metni olmakla birlikte öğrencinin duygu ve düşünce dünyası bununla sınırlandırılmamalı. Öğrencinin metin aracılığıyla sözcük dağarcığını zenginleştirmesini, farklı bilgiler edinmesini, metinden hareketle araştırma yapmasını sağlayıcı nitelikte çalışmalara da yer verilmelidir.

SÖZCÜKLERİ ÖĞRENELİM

Çalışma kitabının bu bölümünde amaç, okuma metinlerinde geçen sözcük ve kavramların anlaşılmasını sağlamaktır. Ayrıca türlü etkinliklerle öğrencilerin sözcük dağarcığını zenginleştirmektir.

Okuma sürecinde öğrencinin sözcükleri tanınması çok önemlidir. Sözcük tanıma, öğrencinin zihinsel sözlüğünü kullanarak sözcüğün anlamını belirlemesi sonucu gerçekleşmektedir. Sözcüğün anlamı belirlenirken öğrenciler ön bilgilerini kullanırlar. Bilgi, düşünce ve isteklerini anlatabilmek için kavramların yanı sıra onları temsil eden sözcüklere gereksinim

duyarlar. Sözcüklerin doğru tanınmaması, tümcelerin, paragrafların ve giderek bütün metnin yanlış anlaşılmasına neden olabilir. Bu nedenle sözcük çalışmalarına gereken önem verilmeli ve öğrencilerin sözcük bilgileri geliştirilmelidir.

Okuma metinlerinde geçen sözcüklerin bazıları günlük yaşamımızda sık sık kullandığımız sözcüklerdir. Öğrencilerin bu sözcükleri anlamaları ve kullanmaları zor değildir. Ancak bazı sözcükler vardır ki, bunları günlük yaşamımızda sıkça kullanmayız. İşte bu bölümde bu sözcüklerin anlamlarının, sözlükten bulunarak defterlerine ya da istendiği yerde çalışma kitaplarına yazmaları isteniyor. Bu çalışmaların devamında, bu sözcüklerle, anlamlarına göre yeni tümceler kurarak defterlerine yazacaklar. Bu sözcüklerin hangi sözcükler olduğu çalışma kitabında belirtilmiştir. Böylece öğrencilerin alfabetik sıraya göre bir sözcük nasıl bulunur, nerede, nasıl kullanılır gibi işlevsel becerileri geliştirmelerine katkıda bulunulur. Aynı zamanda sözlük, ansiklopedi ve diğer başvurma ve kaynak eserlerden yararlanma yeteneğini kazanıp geliştirmeyi öğrenirler.

Bazı bölümlerde sözcüklerin anlamları karşılıklarına yazılmıştır. Öğrencilerden bu sözcüklerle anlamlarına uygun tümceler kurmaları isteniyor. Bu sözcüklerle nasıl tümceler kurulacağı örneklerle anlatılmıştır.

Sözcük çalışmaları esnasında okuma metni – tümce – sözcük üçgeni gözönünde tutulmalı ve buna göre çalışmalar yapılmalıdır. Örnek: Sözcüklerin anlamının bulunması, bu

sözcüklerle tümceler yapılması, seçilen anahtar sözcüklerle bir öykü yazma, şiir yazma... gibi etkinlikler.

Sözcükler değişik ve çeşitli anlamlar taşımaktadırlar. Bir sözcüğün hangi anlamda kullanıldığı ancak o sözcüğün geçtiği metin ve tümceden anlaşılabilir.

Tüm bunların yanısıra Türkçe sözcüklerin Norveççe karşılığını bulup bu sözcükleri iki dilde öğrenmeleri de yararlı olur.

DİLİMİZİ ÖĞRENELİM

Dilbilgisi öğretimiyle, öğrenciler dilin kurallarını, olanaklarını ve özelliklerini öğrenirler. Bu bölümde resimli alıştırmalarla öğrencilerin dil öğrenimlerini destekleyecek etkinliklere yer vermeye gayret gösterildi. Amaç, bu etkinliklerle öğrencilerin ilgisini çekmek, Türkçe'nin kural ve inceliklerini yaşayarak tanışmalarını sağlamaktır.

Diğer önemli bir nokta ise dilbilgisi kuralları anlatılırken veya tanıtılırken Norveççe ile bazı durumlarda karşılaştırarak anlatmakta yarar var. Böylece öğrenciler her dilde uyulması gereken kurallar olduğunun bilincine varacak ve bildiklerinden yola çıkarak bilinmeyen bulmaya çalışacaktır. Bunun için bazı dilbilgisi konularının Norveççe olarak da yazıldıklarını görürsünüz.

Ele aldığımız dilbilgisi konuları örneklerle açıklanıyor. Yine bu konularla ilgili sorular yer alıyor. Bu soruların bazılarının yanıtları çalışma kitabına, bazıları da öğrencilerin çalışma defterlerine yazılacak.

BENİ TANIDINIZ MI?

“Beni tanıdınız mı?” sorusuyla hemen hemen her bölümün sonunda küçük bir bilmece bölümü düzenlenmiştir. İşlenen konuyla ilgisi olan bir kişi, bir yer, bir hayvan, bir mevsim adının sorulduğu küçük bir bölümdür. Bu bölümde bulunması istenilen sözcüğün okuma metninde önemli bir yeri olduğunu söyleyebiliriz.

OKUYALIM YAZALIM / ARAŞTIRALIM YAZALIM

Yazma çalışmaları, duygu, düşünce ve bilginin, ayrıca gözle görülen ve yaşananların yazıyla aktarılması, anlatılması etkinliğidir.

Bu bölümün amacı şudur: Öğrencilere, düşündüklerini, duyduklarını, öğrendiklerini ve bildiklerini açık, anlaşılır, doğru ve etkili biçimde yazılı olarak anlatma beceri ve alışkanlığı kazandırmaktır.

Bu bölümde verilen sorular genellikle okuma kitabında yer alan okuma metinlerinde okudukları bir konuya dayanmaktadır. Bazı durumlarda ise öğrencilerin birebir yaşadıkları, gördükleri, bildikleri veya duydukları bir konu hakkında yazmaları isteniyor.

Bu bağlamda unutulmaması gereken bir nokta şudur: Yazma beceri ve alışkanlığı ancak yazmakla öğrenilip gelişir. Bunun için öğrencilere sık sık yazı yazdırmak gerekir.

BUNLARI BİLİYOR MUSUNUZ?

Bu bölümde yer alan bilgiler okuma metinleriyle birebir ilgili genel bilgilerin verildiği küçük bir bölümdür. Bu bölümle ilgili çalışmalar yapılırken sözkonusu konu hakkında öğrencilerin bir araştırma yapmaları ve buldukları bilgileri birbirleriyle paylaşmaları sağlanır.

Örnek: *Grimm Kardeşleri Tanıyalım*. Öğrencilere bu konu hakkında bir araştırma yapmaları sağlanır. Araştırmalar çok yönlü olabilir. (Internett, ansiklopedi veya başka kaynaklar). Öğrenciler buldukları bu bilgileri sınıf arkadaşlarına bir sunum ile anlatabilirler.

Değerli Öğretmen arkadaşlar,

Sizlere çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Türkçe Kitabım serisi okuma ve çalışma kitaplarından oluşmaktadır. Tüm kitaplar *Norveç Öğretim Programında (LK06)* belirlenen amaç ve ilkelere uygun olarak hazırlanmıştır.

Kitapların hazırlanmasında öğrencilerin anadillerini sözlü ve yazılı kullanabilmelerine, anadillerinde okuyabilmelerine, hesaplama yapabilmelerine ve dijital araçları kullanabilme becerilerinin gelişmesine yardımcı olacak yaklaşımlar seçilmiştir.

Anadil Öğretim Programı dil becerilerinin gelişmesi için çalışmaların şu dört ana alanda düzenlenmesini öngörüyor: a) Dinleme ve konuşma, b) okuma ve yazma, c) dil öğrenimi ve ç) dil ve kültür. **Türkçe Kitabım** serisindeki tüm kitaplar bunlara özen gösterilerek hazırlanmıştır.

Norveç Öğretim Programı (LK06) öğrencilerin yaşlarına göre değil, dil becerisi seviyelerine göre anadil dersi almalarını öngörüyor. Bu nedenle aynı yaşlardaki öğrenciler, dil becerilerine göre değişik kitabı da kullanabilecekler.

Anadil eğitiminin amacı öğrencilerin genelde dil becerilerini geliştirerek onların hem anadillerinde hem de Norveççe'de gelişmelerine katkıda bulunmaktır. Birçok öğrenciye bu nedenle okullarında anadil dersi alma olanağı verilmektedir.

Anadil eğitim programında bir dizi erişilecek hedefler ve kazanımlar bulunmaktadır. Bu hedefler ve kazanımlar üç seviyede düzenlenmiştir. Bu seviyelerin belirlenmesinde Avrupa Ortak Dil Gelişim Dosyası'ndan da yararlanılmıştır.

Türkçe Okuma Kitabım, Seviye 2 için bir tane çalışma kitabı hazırlanmıştır. Elinizdeki **Öğretmen El Kitabı** bu ikinci seviyedeki **okuma** ve **çalışma** kitaplarının kullanılmasına yönelik *açıklamalar, eğitimsel bilgiler ve yöntemler* içermektedir.

Bu kitapların yayınlanması *Norveç Öğretim Genel Müdürlüğü'nün* parasal desteği ve Norveç eğitim sisteminden deneyimli öğretmen arkadaşların büyük özveride bulunmalarıyla gerçekleşmiştir.

Kitapların Norveç'te yaşayan ve ikidilli büyüyen çocuklara yardımcı olacağına inanıyoruz. Bu nedenle bu kitapların evde de kullanılmasında yarar görüyoruz.

Tüm öğrencilere, öğretmenlere, annelere ve babalara çalışmalarında başarılar dileriz.

Kamil Özerk
Proje sorumlusu

Kolofon Yayınevi
Kolofon forlag, Oslo 2009